

Arkivsak-dok. 201314615-4
Arkivkode 130/---
Saksbehandler Line Havstein

Saksgang
Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø

Møtedato
29.10.2013

Sak nr
68/13

Høring – Statlig planbestemmelse for lokalisering av kjøpesenter og handel

Sammendrag

Miljøverndepartementet har sendt på høring et forslag til ny statlig planbestemmelse for lokalisering av kjøpesenter og handel. Ny planbestemmelse vil avløse gjeldende rikspolitiske bestemmelse for kjøpesentra og innfører et nasjonalt regelverk som skal legges til grunn for nye regionale og kommunale planer.

Fylkesrådmannens innstilling

Forslag til statlig planbestemmelse for lokalisering av kjøpesentre og handel støttes.

Tønsberg, 08.10.2013

Egil Johansen
fylkesrådmann

Sverre Høifødt
direktør

Vedlegg: Statlig planbestemmelse for lokalisering av kjøpesentre og handel
Rapporten «Handel i og utenfor bysentrum»

Saker til behandling og eventuelle vedlegg til sakene ligger på www.vfk.no
Se under Snarvei og velg Politiske møter og saker.

Direktelink til Politiske møter og saker: <https://sak.vfk.no>

Innledning:

Forslag til statlig planbestemmelse for lokalisering av kjøpesentra og handel (SPB) er på høring i perioden 1.9.2013-25.10.2013. Ny SPB vil avløse gjeldende rikspolitiske bestemmelse for kjøpesentre (RPB) som trådte i kraft 1.7.2008. RPB omtalte kun etablering av kjøpesentre. SPB omfatter både kjøpesentre og handel generelt. Handelsvirksomhet defineres her som all form for virksomhet som bedriver salg av varer til private sluttbrukere. Ny bestemmelse innfører et nytt nasjonalt regelverk som skal legges til grunn for nye regionale og kommunale planer. Forslaget berører gjeldende regional plan for handel og sentrumsutvikling (kjøpesenterplanen) i Vestfold.

Saksutredning:

Asplan Viak har på oppdrag for Miljøverndepartementet utarbeidet rapporten «Handel i og utenfor bysentrum» (juli 2013). I rapporten analyseres omsetningsdata for bysentra i syv fylker for perioden 2004-2012. Hensikten er å belyse konkurranseforholdet mellom bysentra og eksterne kjøpesentra. I samtlige bysentra har både detaljvarehandelen (med ett unntak) og utsalgsvarehandelen (med to unntak) tapt markedsandeler. Nedgangen har vært større for utsalgsvarer enn detaljvarer.

Formålet med SPB som beskrevet i bestemmelsens § 1 er «å styrke eksisterende by- og tettstedssentre, bidra til samfunnsøkonomisk effektiv arealbruk og å legge til rette for miljø- og helsefremmende transportvalg. Bestemmelsen skal sikre at nye handelsvirksomheter lokaliseres innenfor eller i tilknytning til eksisterende by- og tettstedssentre med god kollektivdekning og tilgjengelighet med sykkel og gange. Det langsiktige målet er å oppnå mer bærekraftig og robust by- og tettstedsutvikling og begrense klimagassutslippene. Etablering på dyrket mark bør unngås». Jamfør bestemmelsens § 3 er det «ikke tillatt å etablere nye handelsvirksomheter som enkeltvis eller samlet utgjør et bruksareal til handelsvirksomhet over 3000 m² utenfor by- og tettstedsentrum. Dette gjelder også for utvidelse av eksisterende handelsvirksomheter som medfører at samlet bruksareal overskrider 3000 m²». Forbudet gjelder imidlertid ikke for by- og tettstedssentrum slik de er avgrenset i de til enhver tid gjeldende kommunale og regionale planer. Forbudet gjelder heller ikke såkalte plasskrevende varegrupper (biler, båter, landbruksmaskiner ol) dersom disse lokaliseres i sentrum, eller innenfor etablerte handelsområder som ikke ligger i tilknytning til sentrum. Virksomheter som bedriver engros- og agenturhandel omfattes ikke. Det samme gjelder postordrevirksomheter.

I § 6 i forslag til SPB heter det at «bestemmelsen gjelder i 10 år, eller inntil den avløses av regional planbestemmelse, jf § 8-5 i plan- og bygningsloven, som tar opp i seg reglene for etablering av handelsvirksomhet i bestemmelsens § 3, eller som oppfyller formålet i § 1 uten vesentlige avvik fra § 3». Dette betyr at kjøpesenterplanen i Vestfold vil gå foran SPB.

Gjeldende regionale planbestemmelse forankret i Regional plan for handel og sentrumsutvikling er SPB er i samsvar med reglene i forslaget til ny SPB. Ny SPB vil således ikke medføre behov for å revidere gjeldende kjøpesenterplan.

Fylkesrådmannens bemerkninger:

Fylkesrådmannen ser ingen konsekvenser av SPB for lokalisering av kjøpesentre og handel. I Vestfold vil kjøpesenterplanen være innenfor det nye regelverket og gå foran SPB.